

PRIŞTINE AĞZINDA KULLANILAN ADLAR

Enver BAKİ*

Bir kişiyi, canlı ve cansız varlıkları kişioğlu her zaman adlarla belirtmiştir. Kişioğlu dünya kurulalı her varlığa ve her kişiye ad vermiştir. Özellikle kişioğluna, çok yörelerde geleneğe göre “Ad takma törenleri” düzenlenir. Yeni doğan çocuğa ad takma törenleri öncesi ailede gereken hazırlıklar yapılır. Dünyanın birçok yörelerinde olduğu gibi, Kosova’nın, Kosova başkenti Priştine’de ve birçok kasaba ve köylerinde, son zamanlarda bu “Ad Takma Törenleri” seyrekleşmeye başlamışsa da Kosova’nın birçok köy ve kasabalarında bu törenler gün bugün geleneğini sürdürmektedir.

Söz gelimi Priştine’de yeni doğan çocuğa adanmış “Ad Takma Töreni” ana baba be yaşlı nine ve dedenin anlaşmasıyla çocuğa önceden ad belirlenip kesinleştirilir. “Ad Takma Töreninin” düzenleneceği gün belirlenir. “Ad Takma Törenine” çocuğun adını takacak kadın hoca hanımefendi, ailedeki kaynana, teyze ve halalar, en yakın aile akrabaları, en yakın komşu kadınları çağırılır.

Küçüğe hoca hanımefendinin dualarıyla ad takılır. Ev sahibinin konuklar için hazırlamış olduğu yemekler tabaklarda konuklara dağıtılır. “Ad Takma Törenleri” seremonisi tamamlandıktan sonra törene davet edilen kasabanın ya da köyün en güzel sesi olan iki kadın şarkıcı türkü söylerler, düğün havası, şenlikler başlar.

Türküleri, şarkıları, kadınların oynadıkları oyunlar eşlik eder. Türkü hora oyunun sonunda da küçüğe aile hediyesi ad takan hoca hanımefendiye verilir. Çoğu ad verme töreni bu biçimde tamamlanır. Bu geleneğin birçok yerlerde unutulduğunu belirtirken Kosova’nın birçok köy ve kasabalarının bazılarında, nadir olsa da, bu geleneğin sürdüğünü belirtmek gerekir.

Biz de folklorumuzun bir meraklısı olarak Priştine ağızında kullanılan adları bir derleyici olarak derlemeye giriştik. Ne kadar başarılı olduğumu bilmiyorum, ama amatör bir derleyici olarak, folklorumuza bir parça katkımızı sunmuşsak ne mutlu bize. Priştine ağızıyla kullanılan adları derlemeye çalıştık. Şunu da belirtmek isterdik ki adların derlenmesi için Priştine belediye meclisi kütür dairesinin eski ve yeni defterlerinden, Priştine “Meto Bajraktari” ve “Elena Gjika” okulunun eski ve yeni gündemlerindeki kaydedilen adların derlenmesinden, “Gerçek” derneği ve Priştine K.D.T.P. şubesi üyeler listelerinde yer alan adlarından yararlanıp bu çalışma elde edilmiştir.

*Gazeteci, yazar, Priştine.

Priştine ağzından söz edilince bu dilin kimi özelliklerine işaret etmek zorundayım. Örneğin Priştine söylenişinde h-seslisi çok yumuşak söylendiğinden çoğu kez hiç hissedilmez, çoğu kez de yokmuş gibi sayılabilir. Oysa yazılıştaki ise normal olarak yazılır, örneğin: Abdul(l)a(h), Sadul(l)a(h). Kimi sözlerin söylenişinde ğ-seslisi, g-harfine dönüşür Ağaç- Agaç, Ağa-Aga, Öğretmen-Öğretmen yazılır. Amacımız söz bilimden söz etmekten değil, ama iki-üç örnekle bu özelliklere işaret etmektir. Ayrıca şunu da belirtmek gerekir ki bir sözcükte aynı sesli yan yana geldiğinde, biri düşer biri de normal olarak kalır, örneğin: Okul(l)ar, Sadul(l)a(h), İz(z)edin, Saf(f)et adlarında olduğu gibi Z, L ve F harfleri söylenişte işitilmez, yazıda ise normal olarak yazılır.

ERKEK ADLARI

1-A HARFİ

1. Abas
2. Abdi
3. Abdur(r)a(h)man
4. Abduş
5. Abdül(l)a(h)
6. Abdül(h)amit
7. Abdülalim
8. Abdülaziz
9. Abdülbaki
10. Abdülbeçir
11. Abdülbekir
12. Abdülgani
13. Abdülmecit
14. Abdülmümin
15. Abdülkadir
16. Abdülkerim
17. Abdülreşit
18. Abdülva(h)ab
19. Abdür(r)a(h)im
20. Abedin
21. Abid
22. Açıf (Akif)
23. Adem
24. Adil
25. Adnan
26. Ahmet

27. Ala(h)edin
28. Alaudin
29. Alemdar
30. Algas
31. Ali
32. Ali(h)aydar
33. Aliriza
34. Alişan
35. Alp
36. Amar
37. Amir
38. Arif
39. Arslan
40. Asad
41. Asaf
42. Asım
43. Asim
44. Aslan
45. Atıf
46. Atuf
47. Avni
48. Aydın
49. Azem
50. Aziz

2-B HARFİ

51. Ba(h)ri
52. Ba(h)tiyar
53. Baki
54. Bayram
55. Bedretin
56. Be(h)aeddin
57. Be(h)aedin
58. Be(h)cet
59. Beçir (Bekir)
60. Bedredin
61. Bedri
62. Berat
63. Berk
64. Berkan(t)
65. Bur(h)an

3-C HARFİ

- 66. Cabir
- 67. Cafer
- 68. Can
- 69. Cavit
- 70. Celal
- 71. Cemal
- 72. Cemil
- 73. Cengiz
- 74. Cevat
- 75. Cevdet
- 76. Cümşit

4-Ç HARFİ

- 77. Çamil (Kamil)
- 78. Çazim (Kazim)
- 79. Çavuş
- 80. Çerim (Kerim)

5-D HARFİ

- 81. Daut
- 82. Davud
- 83. Demir
- 84. Destan
- 85. Deniz
- 86. Dinçer
- 87. Dilaver
- 88. Donat
- 89. Durmuş
- 90. Dursun

6-E HARFİ

- 91. Ebubeçir (Ebubekir)
- 92. Edi
- 93. Edim
- 94. Edip
- 95. Edis
- 96. Elez
- 97. Emin
- 98. Emir
- 99. Enes
- 100. Engin

- 101. Engin
- 102. Enis
- 103. Ensar
- 104. Enver
- 105. Erdin
- 106. Erdinç
- 107. Erhan
- 108. Esat
- 109. Eset
- 110. Eşref
- 111. Eset

7-F HARFİ

- 112. Fa(h)redin
- 113. Fadıl
- 114. Fadil
- 115. Faik
- 116. Fati(h)
- 117. Fer(h)ad
- 118. Fer(h)at
- 119. Ferit
- 120. Feti(h)
- 121. Feyzulla(h)
- 122. Fikret

8-Ğ YOK

9-G HARFİ

- 123. Gafur
- 124. Gani
- 125. Galip
- 126. Gafur
- 127. Güven
- 128. Güner

10-H HARFİ

- 129. Habib
- 130. Hakı
- 131. Halil
- 132. Halit
- 133. Hamdi
- 134. Hamit

- 135. Hamza
- 136. Harun
- 137. Hasan
- 138. Hasım
- 139. Hasin
- 140. Haşim
- 141. Hayredin
- 142. Hayrul(l)a(h)
- 143. Hürşit
- 144. Hüsamedin
- 145. Hüsni

11-İ YOK

12-İ HARFİ

- 146. İ(h)san
- 147. İbra(h)im
- 148. İdris(z)
- 149. İl(h)am
- 150. İliyas(z)
- 151. İrfan
- 152. İsa
- 153. İsak
- 154. İslam
- 155. İsma(i)l
- 156. İsmet
- 157. İz(z)edin
- 158. İz(z)et

11-J YOK

14-K HARFİ

- 159. Ka(h)raman
- 160. Kadir (Kadir)
- 161. Kamber
- 162. Kamil (Çamil)
- 163. Kerim

15-L HARFİ

- 164. Latif
- 165. Levent
- 166. Lütfi

167. Lütful(l)a(h)

16-M HARFİ

- 168. Ma(h)mut
- 169. Maliç (Malik)
- 170. Me(h)di
- 171. Me(h)din
- 172. Me(h)medali
- 173. Me(h)met
- 174. Mecit
- 175. Mefail
- 176. Men(n)an
- 177. Mensur
- 178. Mete
- 179. Mesut
- 180. Mesut
- 181. Milaim
- 182. Milazim
- 183. Mirsad
- 184. Mit(h)at
- 185. Mu(h)amet
- 186. Mu(h)arrem
- 187. Mu(h)edin
- 188. Mu(h)sin
- 189. Muamer
- 190. Mumin
- 191. Murat
- 192. Musa
- 193. Musli
- 194. Mustafa
- 195. Mücait
- 196. Mümin
- 197. Münir
- 198. Mürsel
- 199. Müzafer

17-N HARFİ

- 200. Na(h)id
- 201. Naim
- 202. Nail
- 203. Nasit
- 204. Namık

- 205. Nasar (Nazhar)
- 206. Nasıf
- 207. Nasır
- 208. Naşit
- 209. Nazım (Nazim)
- 210. Nazif
- 211. Nazmi
- 212. Nebil
- 213. Necat
- 214. Necdet
- 215. Necip
- 216. Nedim
- 217. Neşat
- 218. Nevzat
- 219. Ni(h)at
- 220. Nimetul(l)a(h)
- 221. Niyaz
- 222. Niyazi
- 223. Nuredin
- 224. Nusret

18-O HARFİ

- 225. Okan
- 226. Oktay
- 227. Onat
- 228. Or(h)an
- 229. Osman

19-Ö HARFİ

- 230. Ömer (Ümer)
- 231. Özbeyin

20-P HARFİ

- 232. Pertef

21-R HARFİ

- 233. Rabit
- 234. Ragip
- 235. Rahim
- 236. Ra(h)man

- 237. Raif
- 238. Ramadan
- 239. Ramiz
- 240. Rasim
- 241. Raşit
- 242. Recep
- 243. Refik
- 244. Refik
- 245. Remzi
- 246. Resul
- 247. Reşat
- 248. Reşit
- 249. Reuf (Rauf)
- 250. Rezak
- 251. Ridvan
- 252. Rifat
- 253. Riza
- 254. Riza(h)
- 255. Rustem
- 256. Rüşdi
- 257. Rüşti

22-S HARFİ

- 258. Sabit
- 259. Sadık
- 260. Sabri
- 261. Sadri
- 262. Saf(f)et
- 263. Sait
- 264. Sakip
- 265. Sali(h)
- 266. Samedin
- 267. Sami
- 268. Sead
- 269. Sedad(t)
- 270. Seit
- 271. Sela(h)udin
- 272. Selam
- 273. Selatin
- 274. Selim
- 275. Selman
- 276. Semi(h)

277. Suad
278. Süleyman

23-Ş HARFİ

279. Şaban
280. Şabi
281. Şakir
282. Şasivar
283. Şayip (Şuayip)
284. Şefki
285. Şemsettin
286. Şenol
287. Şerafedin
288. Şüçri (Şükrü)

24-T HARFİ

289. Ta(h)sin
290. Tafil
291. Talat
292. Taner
293. Tarık
294. Tayir (Tahir)
295. Tefik (Teufik)
296. Teoman

25-U HARFİ

297. Ufuk

26-Ü HARFİ

298. Üzeir
299. Ümer (Ömer)

27-V HARFİ

300. Varis
301. Ve(h)bi
302. Vedat
303. Vehab
304. Vesaf
305. Vicdan
306. Vildan

28-Y HARFİ

- 307. Yakup
- 308. Yamin
- 309. Yaver
- 310. Yaşar
- 311. Yonus
- 312. Yunus

29-Z HARFİ

- 313. Zafer
- 314. Zaim
- 315. Zeçiriya (Zekiriya)
- 316. Ziyadin
- 317. Zü(h)di
- 318. Züdi
- 319. Zülfiçar (Zülfikar)
- 320. Zümber

KADIN ADLARI**1-A HARFİ**

- 1. Abide
- 2. Adalet
- 3. Adile
- 4. Adviye
- 5. Afet
- 6. Agnesa
- 7. Aliye
- 8. Altın
- 9. Arife
- 10. Atifet
- 11. Atiye
- 12. Atiye
- 13. Ayla
- 14. Aylin
- 15. Aynur
- 16. Ayşe
- 17. Azemin
- 18. Azize
- 19. Azra

2-B HARFİ

20. Ba(h)ar
21. Ba(h)riye
22. Ba(h)tiye
23. Badem
24. Bediya
25. Bedriye
26. Be(h)iye
27. Belcüzar (Belgüzar)
28. Belkiz
29. Belma
30. Besire
31. Betül
32. Beyaze
33. Beyce
34. Birgün

3-C HARFİ

35. Canan
36. Celile
37. Cemile
38. Cen(n)et
39. Ceva(h)ire
40. Cevriye
41. Ceylan
42. Cülbahar
43. Cülferi (Gülferi)
44. Cülizar (Gülizar)
45. Cülsüm (Gülsüm)
46. Cüzade (Güzade)
47. Cüzide (Güzide)

4-Ç HARFİ

48. Çamile (Kamile)
49. Çefser (Kefser)
50. Çibriye (Kibriye)

5-D HARFİ

51. Didar
52. Dilara
53. Dilaver
54. Dilek

- 55. Duka
- 56. Duygu

6-E HARFİ

- 57. Edibe
- 58. Ebru
- 59. Eda
- 60. Elif
- 61. Elmas
- 62. Emel
- 63. Emine
- 64. Emsal
- 65. Ergina
- 66. Esin
- 67. Esma

7-F

- 68. Fa(h)riye
- 69. Fadile
- 70. Fe(h)ime
- 71. Fe(h)miye
- 72. Feride
- 73. Feri(h)a
- 74. Fikriye
- 75. Filiz
- 76. Firdes (Firdevs)
- 77. Fitnet
- 78. Feti(h)e
- 79. Feti(h)ye
- 80. Fevziye

8-G HARFİ

- 81. Ganimet
- 82. Gönül
- 83. Gülbahar
- 84. Gülizar
- 85. Gülsüm
- 86. Gülşen
- 87. Güneş
- 88. Günay
- 89. Güzide

9-Ğ – YOK**10-H HARFİ**

- 90. Habibe
- 91. Hacer
- 92. Hadiye
- 93. Hafize
- 94. Hamdiye
- 95. Hasniye
- 96. Hatice
- 97. Hazbiye
- 98. Hidayet
- 99. Hulya
- 100. Hüriye
- 101. Hüsniye

11-I – YOK**12-İ HARFİ**

- 102. İclal
- 103. İfet
- 104. İgbal (İkbal)
- 105. İsmet

13-J – YOK**14-K HARFİ**

- 106. Kadriye
- 107. Kamile
- 108. Kefser
- 109. Kibriye
- 110. Kimet
- 111. Kumriye

15-L HARFİ

- 112. Lale
- 113. Latife
- 114. Leman
- 115. Letafet
- 116. Leyla
- 117. Lütffiye

16-M HARFİ

- 118. Ma(h)mudiye
- 119. Macide
- 120. Magbule (Makbule)
- 121. Maliçe (Malike)
- 122. Mamure
- 123. Mebrüçe
- 124. Medi(h)a
- 125. Meleç (Melek)
- 126. Meli(h)a
- 127. Melisa
- 128. Meliya
- 129. Mevlüde
- 130. Meyrem
- 131. Minet
- 132. Minire
- 133. Mirniye
- 134. Mukades
- 135. Mübecel
- 136. Müber(r)a
- 137. Müfer(r)a
- 138. Mük(er)r(em)
- 139. Mümüne
- 140. Mürvet
- 141. Müş(er)r(ef)
- 142. Müv(v)edet
- 143. Müzaçet (Müzaket)
- 144. Müzafer
- 145. Müzeyan

17-N HARFİ

- 146. Naciye
- 147. Nadire
- 148. Nafiye
- 149. Naide
- 150. Naile
- 151. Nalan
- 152. Naşide
- 153. Nayme
- 154. Nazime
- 155. Nazmiye
- 156. Neba(h)at

- 157. Nebile
- 158. Necla
- 159. Nedime
- 160. Nercivan
- 161. Neriman
- 162. Nermin
- 163. Nezaçet (Nezaket)
- 164. Nezafet
- 165. Nicari
- 166. Nida
- 167. Ni(h)al
- 168. Nimet
- 169. Nilüver
- 170. Nurcan
- 171. Nuriye
- 172. Nurşen
- 173. Nurten

18-O HARFİ

- 174. Ogün
- 175. Osmaniye
- 176. Oya
- 177. Oylum

19-Ö HARFİ

- 178. Özden
- 179. Özlem

20-P HARFİ

- 180. Pakize
- 181. Perihan
- 182. Pervin

21-R HARFİ

- 183. Rabiye
- 184. Raziye
- 185. Refika
- 186. Remziye
- 187. Resmiye
- 188. Reyhan

22-S HARFİ

- 189. Saba(h)at
- 190. Sabriye
- 191. Sadet
- 192. Sadiye
- 193. Safiye
- 194. Sakine
- 195. Sebi(h)a
- 196. Selvet
- 197. Semra
- 198. Senay
- 199. Seni(h)a
- 200. Seniya
- 201. Sevda
- 202. Sevdıye
- 203. Sevgi
- 204. Sevim
- 205. Sevil
- 206. Seyare
- 207. Sidika
- 208. Su
- 209. Suna
- 210. Sunay
- 211. Suzan
- 212. Süreda

23-Ş HARFİ

- 213. Şefika
- 214. Şefkiye
- 215. Şemsiye
- 216. Şenay
- 217. Şivezar
- 218. Şü(h)ret (Şöhret)
- 219. Şükran
- 220. Şükriye

24-T HARFİ

- 221. Tevide
- 222. Tuana
- 223. Tuba
- 224. Tuğçe
- 225. Tülay

226. Tülin

25-U – YOK

26-Ü HARFİ

227. Ülfet
228. Ülkiye
229. Ümi(h)an
230. Ümran

27-V HARFİ

231. Va(h)ide
232. Vezire
233. Vicdan
234. Vildan

28-Y HARFİ

235. Yakude
236. Yasemin
237. Yaver
238. Yıldız

29-Z HARFİ

239. Zarife
240. Ze(h)ra
241. Zekiye
242. Zeli(h)a
243. Zeynep
244. Ziba
245. Zübeyde
246. Zümrüt
247. Zürefa

BİLEŞİK ADLAR III

a) Erkekler

b) Kadınlar

a) Erkekler

1. Abdur-(r)ahman
2. Abdül-(h)amit

3. Abdül-alim
4. Abdül-aziz
5. Abdül-baki
6. Abdül-beçir
7. Abdül-bekir
8. Abdül-gani
9. Abdül-mecit
10. Abdü-lmümin
11. Abdül-kadir
12. Abdül-kerim
13. Abdül-reşit
14. Abdül-va(h)ab
15. Abdür-(r)a(h)im
16. Ali-hasan
17. Ali-haydar
18. Ali-rıza
19. Ali-şan
20. Ebu-beçir (Ebu-bekir)
21. İsmail-hakki
22. Me(h)med-ali

b) Kadınlar

1. Bel-güzar
2. Bir-sen
3. Cül-feri
4. Cüli-zar
5. Gül-bahar
6. Gül-şen
7. Güli-zar
8. Nur-şen

AYNI KÖKTEN ERKEK / KADIN ADLARI

1-A HARFİ

1. Ali – Aliye
2. Adil – Adile
3. Amir – Amire
4. Arif – Arife
5. Atıf – Atife
6. Azem – Azemin
7. Aziz –Azize

2-B HARFİ

- 8. Bedri – Bedriye
- 9. Bahri – Bahriye

3-C HARFİ

- 10. Celil – Celile
- 11. Cemil – Cemile
- 12. Cevat – Cevriye
- 13. Cevdet – Cevriye

4-Ç HARFİ

- 14. Çamil – Çamile

5-D-YOK**6-E HARFİ**

- 15. Edip – Edibe
- 16. Emin – Emine

7-F HARFİ

- 17. Fadil – Fadile
- 18. Fahri – Fahriye
- 19. Ferit – Feride
- 20. Fe(h)im – Fe(h)miye
- 21. Feti(h) – Fetiye
- 22. Fevzi – Fevziye

8-G HARFİ

- 23. Gani – Ganimet

9-H HARFİ

- 24. Habib – Habibe
- 25. Halit – Halide
- 26. Hamdi – Hamdiye
- 27. Hamit – Hamide
- 28. Hayri – Hayriye
- 29. Hilmi – Hilmiye
- 30. Hüsni – Hüsniye

11-I - YOK**12-İ - YOK****13-J – YOK**

14-K HARFİ

31. Kadri – Kadriye

15-L HARFİ

32. Lütfi – Lütfiye

16-M HARFİ

33. Ma(h)mut – Ma(h)mudiye
 34. Maliç (Malik) – Maliçe (Malike)
 35. Me(h)di – Me(h)diye
 36. Mensur – Mensure
 37. Mevlid – Mevlüde
 38. Murat - Muradiye
 39. Mümin – Mümine
 40. Münir – Münire

17-N HARFİ

41. Nebil – Nebile
 42. Nedim – Nedime
 43. Nahit – Nahide
 44. Nazım – Nazime
 45. Nazmi – Nazmiye
 46. Neyim – Neyime
 47. Nuri – Nuriye

18-O – YOK**19-Ö – YOK****20-P – YOK****21-R HARFİ**

48. Raif – Raife
 49. Ramiz – Ramize
 50. Refik – Refike
 51. Remzi – Remziye

22-S HARFİ

52. Sadri – Sadriye
 53. Sabri – Sabriye
 54. Sadi – Sadiye
 55. Saim – Saime

23-Ş HARFİ

- 56. Şefik – Şefika
- 57. Şemsi – Şemsiye
- 58. Şefki – Şefkiye
- 59. Şükrü – Şükriye

24-T - YOK

25-U – YOK

26-Ü - YOK

27-V HARFİ

- 60. Vahid – Vahide
- 61. Vehbi – Vehbiye

28-Y - YOK

29-Z HARFİ

- 62. Zarif - Zarife